

De Wildenborcher

Maart 2015

Beste Buurtgenoten

In dit maartnummer 2015 blikken we terug op van alles wat door de Kapelcommissie in december en januari georganiseerd werd. Hiermee was er weer veel gelegenheid voor onderlinge ontmoeting voor iedereen die hier woont. Dit komt de saamhorigheid ten goede. Alle nieuwe bewoners welkom in de Wildenborchse buurt! Net zoals in het vorige nummer komen de schrijvers en/of vertellers weer uit alle kanten van de Wildenborch en de inhoud van de verhalen is heel gevarieerd. Veel leesplezier!

Een overzicht van de inhoud:

Over de buurtgenoten:

- Harrie Dinkelman kreeg een Koninklijke onderscheiding. Van Harte Gefeliciteerd!
- 'Het Hagenhuis' kreeg nieuwe bewoners: Adelhart en Janny Bergwerff met hun twee kinderen, Luca en Tessa, stellen zich voor.
- Op 'Kamphuizen' wonen Frans Baks en Jet Rombouts, al 15 jaar. Zij maken ons deelgenoot van hun grote hobby zeezeilen. Met vooraf een introductie over henzelf.
- Aan de Wientjesvoortweg zijn Hans August de Boef met zijn partner Anne komen wonen. Jacintha ging in gesprek, vooral over zijn bezigheid als schrijver.
- Henk en Irene Dijkman vertelden aan Lucie over hun koeien en hobby's van Henk.
- Ria Klein Ikkink sprak met Marianne over haar zelfgemaakte paardenbloemenwijn en ..
- Wijnand Bijenhof wilde boer worden, dat schreef hij al toen hij vijf jaar was

De gezamenlijke activiteiten in- of vanuit de Kapel:

- Het Kerstconcert van de IJsselzangers: Joop Amelink maakte een verslag
- De winterwandeling: Bas en Frouke Holshuijsen wandelden, samen met hun drie kinderen Duco, Roemer en Kick, de 7-kilometer-route. Ze genoten allemaal
- Op de nieuwjaarsvisite maakte Johan de foto's en Lucie beschrijft deze mooie avond
- Op de laatste WVC avond in 2014 werd geknutseld: *Knopen verbinden*, zo schrijft Alma. En in februari waren de dames van de WVC heel goed gemutst

En verder:

- 'Carnaval in Bolivia', het slot van Huib en Jacintha's reis; ze kwamen begin 2014 terug
- 'Bang op Auskerry' zo luidt de titel van Landrot's verhaal als vervolg van vorige keer
- 'Postvak In': door Yora van Ark
- Recept: 'Spinazie op Spaanse wijze' door Els du Marchie Sarvaas
- Ingekeerde bomen op het landgoed De Wildenborch: verhaal Bertus, foto Hendrik Jan
- De schaapskudde in de weilanden bij boerderij Kelholt

Twee buurtgenoten Frans van de Steur en Ivo Haaijer vragen uw reactie op hun vraag: *Stelt u zich eens voor dat we samen in de Wildenborch duurzame energie gaan opwekken...*

'Het leven van en met Staring op de Wildenborch', zo luidt deze keer de titel van Jennine's bijdrage. Ze schrijft: *Om hem een beetje in de schijnwerper te zetten dit jaar, zal ik voor de Wildenborcher steeds een stukje aan hem wijden.*

Uit het gedicht 'Lentezang' van A.C.W. Staring (1767-1840); het tweede couplet:

*Vol bloeisel van boven, vol bloemen omlaag,
Staan velden, en hoven. En telgen, en haag!
De Vrolijkheid dartelt, in klaverrijk Gras;
Zij wemelt, zij spartelt, in vlieten en plas.*

Een zonnig voorjaar toegewenst,
Namens de redactie, Joke Wiltink.

Redactiegegevens:

Onze telefoonnummers en e-mailadressen:

Joke Wiltink	(0575) 55 67 48	wiltwess@hetnet.nl
Reinier Klein Brinke	(0575) 55 65 12	reinierkleinbrinke@planet.nl
Lucie Bartel	(0575) 55 65 33	info@luciebartel.nl
Marianne Been	(0573) 25 20 01	marianne.been@kpnmail.nl

Inzenden copy vóór 20 april 2015

Naar wiltwess@hetnet.nl

Schoolhuisweg 2

Bijdrage Wildenborcher:

Hebt u dit jaar al gedacht aan uw vrijwillige bijdrage voor De Wildenborcher?

Iban: NL95RABO 0366412353 ten name van Kapel Wildenborch.

Als u de Wildenborcher wilt ontvangen of als er bezorgproblemen zijn, meld dit dan bij één van de redactieleden. Wij geven het door aan Erik Ebbink, hij coördineert de bezorging.

Nieuwjaarsvisite 2015

Het stormde en regende, maar binnen was het gezellig en warm tijdens de nieuwjaarsvisite op 9 januari. Kaarsjes op tafel en vrolijke kleine narcisjes en om kwart voor 8 al aardig wat mensen. Overall hoorde je 'de beste wensen voor het nieuwe jaar'. Reinier Klein Brinke sloot daarbij aan in zijn openingswoord en wenste iedereen "geluk, liefde en gezondheid". Hij bedankte alle vrijwilligers die zich inzetten voor de kapel en de Wildenborcher. Ook benadrukte hij hoe belangrijk zo'n hechte gemeenschap is, wat ieder jaar weer blijkt bij alle vreugdevolle, maar ook verdrietige gebeurtenissen.

Na Reinier kwam Hans Ezerman uitleg geven over de begroting van de kapel. Er waren geen vragen en Ben Kistemaker trad toe tot de kascommissie.

Daarna kwam Reinier ons vertellen dat er 9 optredens zouden zijn deze avond, waarvan 2 life! Het doek ging open en Evert Otten beet het spits af met een life voorstelling in het Drents!

Aangezien ik mijn Drents niet zo goed heb bijgehouden kon ik zijn verhaal niet helemaal volgen, maar omdat hij het nogal beeldend bracht denk ik dat het ongeveer als volgt ging;

zoals alle Drentenaren is hij verzot op motoren en wil hij naar de TT in Assen. Zijn vrouw, Grietje, is daar niet zo voor. Hij koopt een rol pepermunt voor haar en stopt haar vol met pepermunt terwijl hij vraagt of ze het goed vindt dat hij met de buurman naar de TT gaat. Nee, nee, daar komt niks van in. Maar wonderwel gaat het verhaal verder en belandt Evert bij een boer waar een grote Norton staat, een zeer zware motor. Hij gaat er natuurlijk op zitten en ineens zit hij op het circuit en rijdt mee. In de bochten doet hij beide ogen dicht en een verslaggever meldt dat er een onbekende rijder mee

doet, zonder helm en zonder gas terug te nemen in de bochten. Het gaat een tijdje goed, "geet goed jonge" en "ajje het maar kun he" enz. Maar ineens is het klap boem bats en hoort hij in de verte de stem van zijn vrouw. Gelukkig denkt hij, ik ben nog niet dood. "Wat doe je toch allemaal, je slaat met je handen en benen, straks val je nog uit bed!" Heel knap om dit lange verhaal 'life' voor ons te spelen!

Daarna kwam Kristie Holsbeeke die een liedje van Brigitte Kaandorp zong over haar accordeon. Het was een heel dramatisch liedje en ze hield het kleine accordeonnetje stevig voor haar borst geklemd. Het werd duidelijk waarom; door de accordeon was ze niet meer zo alleen en dat bleek uit de tekst' " met mijn vingertoppen, beroer ik je knoppen" en "ik duw en ik trek en ik zing als een gek, ik ben niet te stoppen"!

Dat deed ze wel en na haar kwam André van Duin met jawel " Er staat een paard in de gang". Noam Shalgi had zich uitgedost met een rode pruik, een donkere bril en hoedje en natuurlijk een paard. Rob vertrouwde me tijdens het zingen toe, dat ze al deze attributen in een feestwinkel gekocht hadden. Vooral het paard was een handige vondst; zo'n opblaaspaard is nog wel te doen in de gang. Het jasje was van Rob, van 20 jaar geleden, André van Duin zijn hoogtijdagen, dus dat klopte ook. Het paard in de gang bij buurvrouw Jansen had inmiddels het kleed opgegeten.

Na de eerste ronde kon er een door de kapelcommissie aangeboden consumptie worden gehaald en de 2e ronde begon met Corry van Gorp en André van Duin! Ja, al weer.

Deze keer was het Ria Klein Ikkink met een rode pruik en hoedje op. Zij/hij probeerde maar een afspraakje te maken met Corry (Liesbeth van Ark), maar die had iedere keer een kou! Zelfs op de huwelijksdag kon ze niet komen, want "ik heb een kou, het spijt me echt ontzettend, maar ik heb een kou!" Van schrik lieten André zijn rode haren los.

En daarna kwam er een elegante zong uit volle borst dat je regelmatig moeder moest geven, want "zij zal er staat dag en nacht paraat. Je kiest geen gele maar rode". Jannie Charlene, zoals ze daar stond.

dame het toneel op en een bosje rozen aan je altijd voor je wezen, zij voor haar de mooiste, Reintjes wás gewoon

De laatste was een cowboy/girl.

Met mooie witte hoed en stoere laarzen zong Ineke Braakman over Mr Rock and Roll van Amy Mc Donald. Heel

knap zoals ze de tekst kende! Ik heb niet alles gehoord, maar ze had een duidelijke wens; "I wish I knew you before". Waarvoor weten wij natuurlijk niet en daar hebben we ook niks mee te maken.

De 3e ronde startte met Gerard Cox, zo had Reinier het aangekondigd. Maar toen het doek open ging stonden daar 5 zeer bevallige en zomers geklede dames zachtjes heen en weer te wiegen en "nenenene" te zingen. Met zo'n achtergrondkoor heb je de helft al gewonnen natuurlijk! Jannie, Kristie, Liesbeth, Ineke en Ria hadden er zichtbaar plezier in.

Toen kwam Gerard (Harrie Dinkelman) op en zong uit volle borst dat hij alweer voorbij was, die mooie zomer. Tsjja, dat was heel duidelijk, buiten kon je wind om de kapel horen gieren. Maar hij had er maanden naar uit gekeken en eindelijk was tie daar dan, de zon. In juni sliepen ze op het strand en nu had hij zijn pyama weer aan; gelukkig maar, want het is veel te koud anders!

En ja hoor, de laatste die optrad was vader Abraham met zo'n lange baard, dat ik echt niet wist wie erachter zat. Maar gelukkig kon Rob me influisteren dat het Appie Klein Brinke was. Hij zong zoals Vader Abraham dat zo mooi en gevoelig kan over zijn ouders; Bedankt lieve ouders, bedankt voor het leven...en hij begreep nu eigenlijk pas goed wat ze voor hem hadden gedaan.

De uitsmijter van de avond was heel origineel; iedereen kreeg de tekst van een Shantykoor en we hebben met de hele zaal uit volle borst "Aan het strand stil en verlaten" gezongen. Een heel originele tekst, samengesteld uit tientallen bekende Nederlandse liedjes, erg leuk!

Na een luid applaus voor onszelf kon iedereen nog wat blijven en genieten van de heerlijke warme worst of naar huis gaan, want het was inmiddels bijna 11.00 uur!

Een heel geslaagde avond en een mooie traditie.

Lucie Bartel

Kerstconcert door de IJsselzangers in de Kapel, 2014

Het is 18 december iets over half acht als we, door regen en wind, bij de Kapel aankomen. Er staan al veel auto's geparkeerd. "Full House" denk ik, maar de IJsselzangers zijn niet met de bus gekomen. Binnen de Kapel worden we ontvangen door de Kapelcommissie met een kop koffie met kerstkransje. Tegen acht uur nemen de IJsselzangers hun plaats in. Reinier opent de avond waarna de IJsselzangers hun visitekaartje afgeven met het zingen van:

"Samen te leven in pais en vreê; daaraan werken wij, IJsselzangers, mee ..."

Tijdens het concert geeft één van de zangers uitleg over componisten en tekstdichters voordat ze het lied gaan zingen. Voor de pauze worden in samenzang ook enige bekende Kerstliederen gezongen. De IJsselzangers brengen vóór en vooral ook na de pauze een scala Kerstzangen van internationale herkomst ten gehore.

In de loop van het zangprogramma draagt Lodewijk Vredenberg een Kerstverhaal met een persoonlijke tint voor. Het was een fijne avond met mooie zangkunst waarvoor de IJsselzangers onze dank, onder woorden gebracht door Reinier.

Na afloop bleef menigeen nog even nazitten met gezellige conversatie en een drankje en een hapje.

Joop Amelink.

Gesprek met Henk en Irene Dijkman

Het was een mooie dag en dan is een fietstochtje door de Wildenborch altijd zeer welkom! Toen ik aan kwam fietsen stond Henk al voor het raam. Om te beginnen zaten we in de keuken om kennis te maken en de verhalen op te schrijven.

Beginnen bij het begin....

Henk is geboren op de Kapelweg 8 en woont nu Kapelweg 10. Irene is geboren op Bevrijdingsdag, haar naam is daar dus een blijvende herinnering aan. Ze is geboren in Zelhem, ook op een boerderij. Haar broer woont daar nog, maar boert niet meer. Bij Henk zat de liefde voor de koeien er al heel vroeg in, altijd al eigenlijk. Zijn vader was boer en had melkvee. Vroeger had iedereen meer gemengd bedrijf; je was zelfvoorzienend en gebruikte alles. Zijn vader zei altijd; niks is voor niks geboren, je moet alles benutten.

Zijn vader was vroeger een van de grotere boeren in de Wildenborch met 7 koeien, die hij met de hand molk. Toen het melkquotum kwam is er iets misgegaan; hij was te laat met aanvragen. Zo is de boerderij gestopt. Henk heeft van alles gedaan; autorijles gegeven en bij Wessanen gewerkt. Daarna is hij met zijn broer Marti een loonbedrijf begonnen. Van alles deden ze; inkuilen, maaien, hakselen, mesten etc. Ze hadden twee vaste medewerkers en verder met tijdelijke contracten. Henk heeft dat 25 jaar gedaan en is er in 2000 mee gestopt. Ze hebben drie kinderen, twee meisjes en een jongen, alledrie volwassen inmiddels.

Eén is er onderwijzeres en de ander verpleegkundige op een ambulance. Hun zoon werkt bij de gemeente.

En de koeien....waar waren die gebleven?

Henk vertelt dat hij vroeger 'veebeoordelaar' is geweest. Hij keurde MRIJ koeien, dus hij heeft in die tijd heel goed naar koeien leren kijken. Op zijn 18e was hij Nederlands kampioen veebeoordelen! En hij heeft altijd koeien gehad als hobby, naast zijn werk, maar veel minder dan nu.

Oh ja? Hoe kan dat?

Vroeger naast zijn werk had hij minder tijd. Het is nu een beetje uit de hand gelopen zegt hij, voor een hobby. Hij heeft 40 koeien, dikbilkoeien, vleeskoeien dus.

Ik vraag naar het ras, Blonde d'Aquitaine, of Charolais? Nee, het is Verbeterd Roodbont Vleesras, gekruist met Maine-Anjou. En straks in de stal zal ik ze zien. Hij houdt niet zo van de rassen, die ik opnoem, niet van het karakter, zegt Henk. Bij zijn koeien kun je zo de wei in, die zijn heel rustig. De kalfjes blijven bij de koe, de stiertjes houden ze en de vaarsjes ook tot ze 4/5 jaar zijn; dan gaan ze naar de slacht. Van de stiertjes slachten ze er 4 per jaar voor klanten uit de omgeving. Het is dikbilvee en het fokken, kopen en verkopen is zijn lust en zijn leven. Hij kruist ook met Artois, een Charolaisstier, maar alleen de Belgische variant. Hier is ook wel Charolais, maar dat is geen dikbil. En verder heeft hij ook nog een paar Belgische blauwe. Oh ja, zeg ik, dat zijn van die mooie grijze koeien.

Al deze koeien kalveren via een keizersnee; door de bouw is het onmogelijk dat de kalfjes gewoon geboren worden. Daar is veel discussie over, maar ze lijden er niks aan zegt Henk. Ze staan te herkauwen tijdens de operatie en de kalfjes lijden ook niet en huppelen sneller door de wei. De koeien weten dat ook, want ze doen niet eens meer moeite zegt hij. Er moet dus altijd een dierenarts komen, dat zijn ze gewend. Maar hoe weet je wanneer een koe gaat kalveren?

Ze werken met temperaturen. Als ze uitgerekend hebben wanneer het ongeveer moet gebeuren gaan ze temperaturen en dat is heel precies; de eerste dag 39, de tweede 40,5 en dan weer naar beneden 38 en dan gaat ze binnen 24 uur kalveren. Ze zien het ook wel, zeggen ze, maar met temperaturen is het zeker. Ze hebben daar een aparte keizersneebox voor. Zomers lopen de koeien in de wei en in de winter staan ze op stal. Hij is de laatste boer in de familie, al is het dan part-time. Zijn zoon heeft ook die liefde voor koeien, maar het boeren is ook voor hem een hobby. Ze doen het samen en het is de bedoeling dat hun zoon er mee verder gaat en dan blijft er toch nog een beetje een boerderij aan de Kapelweg. Want straks is er geen één boer meer hier, als Ab en Mien Oltvoort er mee stoppen. Dat is toch wel een hele grote verandering in 1 generatie.

Maar, zegt Henk, er zijn nog wel andere dingen die ik doe.

Oh ja, vraag ik? Met andere dieren? Nee, iets heel anders; ik preek iedere zondag in een PKN kerk, door het hele land. Dat is inderdaad iets geheel anders. Hoe is dat zo gekomen? Henk vertelt dat hij 30 jaar geleden een privé opleiding heeft gehad van Dr. Klaassens in Vorden om pastoraat te doen in de PKN kerken. Hij heeft geleerd welke boeken de ondergrond vormen voor een bevoegd predikant en hoe de structuur moet zijn. "Maar" zegt Henk " ik ga mijn boekje wel eens te buiten, ik gebruik ook 'gewone' verhalen". Hij preekt naar vandaag toe, dus hij legt verbanden met het heden. Er is een rooster waar je je aan houdt zoals b.v. de adventszondagen. Hij preekt ook in het ziekenhuis in Zutphen en in bejaardenhuizen. " Ik doe dat heel graag, preken, troost brengen aan mensen, begrafenissen leiden, pastoraal bezoek brengen aan mensen in de regio....dat wil ik nog wel heel lang doen." Hij wordt uitgenodigd en hij zegt dat hij er wel eens verbaasd over is. Zijn vrouw zegt; " het komt uit je hart en daar komt het door".

En dit is nog niet alles, ze fokken ook raskippen, Wijandotters. Ze broeden ze uit in een broedmachine en verkopen ze ook. "Ik moet er niet aan denken om in het dorp te wonen in een straat, al die hobby's hebben ruimte nodig!" Ik houd van dieren, zegt Henk.

En dan altijd mijn vraag; wat is er zo mooi aan boer zijn, aan het fokken van koeien in zijn geval?

Tsja, zegt Henk, wat is er zo mooi aan....de vrijheid van een boer en vooral het plezier in het fokken van een mooi kalf. We zijn altijd weer heel nieuwsgierig wat voor een kalf eruit komt. We fokken op steeds beter exterieur; " met zo'n kont moeten ze goede benen hebben en een rechte rug" zegt Henk. Hij houdt heel erg van de wijnrode kleur van de Verbeterde Roodbont exemplaren, die dus gekruist zijn met Maine-Anjou. Ik lees overigens in mijn koeienboek van Marleen Felius, dat men de voorkeur geeft aan de naam 'luxe type' i.p.v. dikbilkoel. En ook dat in 1988 de Vereniging Stamboek Verbeterd Roodbont Vleesras werd opgericht. En over Maine-Anjou schrijft ze;" het is een ras van grote dieren, waarvan de koeien een gemiddelde schofthoogte hebben van 142 cm en 800-900 kg wegen. De stieren zijn 152 cm hoog en wegen gemiddeld 1259 kg. De stier "Royal" die in 1988 op een Parijse tentoonstelling werd getoond woog 1922 kg! Het ras is bekend om zijn snelle groei, wel 2 kg per dag en verder is een bijzonder kenmerk, het hoge percentage tweelingen dat wordt geboren. Zo leer ik er weer heel wat bij.

In de winter werken ze met KI en in de zomer loopt er een stier bij in de wei. Die stier koopt hij bij fokkers, want er moet vreemd bloed bij. Er zijn maar drie mensen die met Maine-Anjou fokken en wij hebben 20 kalfjes per jaar. Hij vindt ze prachtig, zo sierlijk , prachtige dieren...een heel groot verschil met melkkoeien.

En dan gaan we naar buiten naar de stal

We worden verwelkomd door enthousiast geblaf van de twee Friese Stabijen, die vrolijk tegen het hek opspringen. In de stal draaien de koeien nieuwsgierig hun kop naar ons toe als we binnen komen. Ik zie heel mooie rode koeien, zeer stevig en met heel veel leuke krullen. Het is rustig in de stal en Henk en Irene vertellen over de verschillende koeien stieren die er staan. We maken een paar foto's en dan stap ik weer op de fiets. Het was erg leuk en leerzaam om over een weer andere manier van boeren te praten en andere rassen te zien.

Lucie Bartel, december 2014

Ingekerfde bomen

Anno 2015 worden veel van onze persoonlijke gegevens (door onszelf) op internet geplaatst. Als je ze naderhand wilt verwijderen is dat niet altijd gemakkelijk. In het verleden wilden de mensen hun gegevens, herinneringen en mijlpalen en ook al ergens vermelden, bijvoorbeeld op bomen. Die gegevens zijn ook niet te wissen, ze groeien zelfs in omvang. *Letters snijden in de linden*, zo schreef A.C.W. Staring lang geleden al:

'T WORDT T' SAMEN GROOT.

*De letters die men placht te snijden in de linden,
En zijn van eerste aan niet in het hout te vinden;
Maar kom je naderhand omtrent de groene bast,
Zo blijkt'et dat het schrift gedurig groter wast*.
Het kind, indien het ziet eens anders kwade streken,
Ontvangt in zijn gemoed de gronden van gebreken.
Wat kwaad is, kankert in; gij, leid dan in de jeugd,
Geen vonken tot de lust, maar sporen tot de deugd.*

** wast - groeit, toeneemt
A.C. W. Staring*

De inkervingen zitten vaak aan de minst opvallende kant van de boom, vanaf het pad gezien aan 'de achterkant', een beetje uit het zicht. Vooral de beuk en esdoorn worden opgezocht en niet de linde met z'n ruwe schilferende bast. Door de groei van de boom is het na jaren moeilijk te ontcijferen wat er ooit stond. Soms is wel het aardig om door zo'n ingekerfd jaartal te herleiden wat de leeftijd van een boom ongeveer is, maar een sieraad voor een boom is zo'n inkerving niet.

Eén van de ingekerfde bomen op het landgoed van De Wildenborch is de Varenbeuk (*Fagus sylvatica* 'Asplenifolia'), deze is op 2 meter hoogte geënt op de stam van een gewone beuk. De Varenbeuk heeft vedervormig blad, terwijl de gewone beuk eivormige bladeren heeft.

Deze boom zal meer dan 120 jaar oud zijn. Er is nl. in 1926 in de onderstam al een naam ingekerfd en dat kan, gezien het aantal letters, niet op een heel dunne stam. De doorsnede moet toen al zo'n 30 cm geweest. De naam uit 1926 is nog goed leesbaar: *Tinus Brus*. Aan de andere kant van de boom staan twee initialen uit 1941: *JK* en *TKI*. En een vakje met: *oorlog 1941*. JK is Johan Kreunen, hij was huisknecht/chauffeur op het kasteel. TKI is Toon

Klein Ikkink van de Stuw dijk, opa of vader van Han Klein Ikkink, zij werkten in die periode allebei in de kasteeltuin.

Maar wie was Tinus Brus? Met die vraag gingen we naar Gerda Rossel: Zij vond een Martinus Jacobus Brus, geb. in 1882 in Eefde. Hij had een broer in Vorden (Johannes Brus, kleermaker). Waarom was hij hier? Dat blijft een vraag.

Informatie: Bertus Wiltink / foto: Hendrik Jan Meulenbrugge

‘Even voorstellen’

Frans Bakx en Jet Rombouts

Wildenborchseweg 11

Frans Bakx, (1945) opgegroeid in Nijmegen, gestudeerd in Groningen en Jet Rombouts (1951) opgegroeid in Den Haag en gestudeerd in Leiden.

In 2000 komen we wonen aan de Wildenborchseweg nr. 11 “Kamphuizen”. Wij kochten het huis omdat het ongeveer tussen onze werkadressen in ligt. Frans houdt kantoor in Enschede. Hij is directeur van een investerings- en vastgoed maatschappij. Jet had tot voor twee jaar een notarispraktijk in Deventer. Toen wij ons prachtige, bijna 100-jaar oude huis kochten

had het, bleek achteraf, behoorlijk wat achterstallig onderhoud. Zes jaar geleden besloten we het huis deels te verbouwen en deels te herstellen. Een operatie die ruim twee jaar in beslag heeft genomen. Al die tijd hebben we gekampeerd op zolder: reuze romantisch. Omdat we wisten dat Jet eendaags haar notarisambt zou beëindigen en toch iets te doen wilde houden, hebben we bij de verbouwing tevens een tuin laten aanleggen met daarin een zwembijver. Een gouden greep: sinds de aanleg van de tuin is Jet gegrepen door het tuinieren en van de zwembijver wordt iedere dag gebruik gemaakt. Alleen als er een dikke laag ijs op ligt, duiken we er niet in.

Wij hebben, beiden uit een eerder huwelijk, samen 8 kinderen en nu nog 11 maar begin februari 12 kleinkinderen. Dolle pret als iedereen er is, wat gelukkig regelmatig het geval is.

Wij zijn enorme muziek liefhebbers en gaan regelmatig naar concert of opera. Valentijnsdag 2013 heeft Jet het notariaat en tevens een aantal maatschappelijke functies vaarwel gezegd. Bij die gelegenheid werd zij benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Sinds haar pensionering is Jet begonnen met pianoles, naast een cursus kunstgeschiedenis/filosofie. Geen tijd dus om in het beruchte zwarte gat te vallen na bijna 40 jaar “non-stop” werken! Frans werkt nog met erg veel plezier in zijn eigen bedrijf, waar inmiddels zijn oudste zoon de gelederen is komen versterken. Bovendien bekleedt hij nog een aantal maatschappelijke functies, waaronder voorzitter van de Stichting Synagoge Enschede en bestuurslid van de Stichting Twentse Bach Sociëteit. Gelukkig is er ondanks werk, tuin, pianospelen, kunstgeschiedenis, kinderen etc. nog voldoende tijd voor onze echte verslaving: zeezeilen. Wij hebben een 38 ft Westerly Oceanranger en met die boot maken we fantastische tochten naar o.a. Madeira, Azoren, Kanaaleilanden, The Scillies, Ierland, Schotland, Faroer eilanden, Orkney eilanden en de Lofoten. Afgelopen zomer, het hoge noorden: de Noord Kaap. Van deze laatste tocht kunt u het verslag lezen. Dit jaar staat in principe IJsland op het programma tenzij we in tijdnood komen omdat juist deze zomer een van onze kinderen op ons terrein trouwt. En een feestelijke bruiloft wint het dan toch wel weer van een boottocht!

Zomer boven de Poolcirkel met de Markant

Nog een paar kleine klusjes en dan zijn we klaar voor onze oversteek van Stavoren naar Spitsbergen. Een boot volgeladen met heerlijk krachtvoer van onze burens! In de stromende regen door de sluis bij Kornwerd. De wind is No 5-6. De zee ruw. We worden enorm door elkaar gehusseld en voeren ruimhartig de vissen. De volgende morgen neemt de wind tijdelijk wat af en klaart het op. Even tijd om te genieten van de zon, dolfijnen en.. een hemels blauwe Fisherbank. De zon blijft schijnen maar de wind en golven nemen toe. Het wordt een zonnige, doch helse tocht. Ons stuurautomaat kan de golven niet aan dus we nemen zelf het roer in de hand. Bergen ligt in de wind en we besluiten uit te wijken. Iets ten oosten van de beruchte Lindesnes Kaap willen we in een beschutte baai voor anker gaan. Bij het strijken van de harde wind fok raakt de schoot te water en komt in de schroef. Razend snel weer de zeilen gezet en naar de open zee gezeild om daarna opnieuw de baai in te zeilen en om zeilend te ankeren. Goddank, onze beste investering ooit laat ons ook nu niet in de steek. Het anker valt, en...vast als een huis. We gaan nat, koud en moe te kooi.

De volgende morgen is de wind gaan liggen en de zee een stuk rustiger. De inventarisatie van de schade valt niet mee. Vlag met stok en al verdwenen, Marifoon "dood", zout water in watertank. Alles klets nat en met als hoofdprijs natuurlijk die schoot in de schroef. Gelukkig schijnt de zon en dat maakt het leven ondanks dit beetje ellende toch vrolijk. De volgende uren bestaan uit dweilen, uitwringen, poetsen en om de beurt een duik in het water van 10 graden naar de schroef. Aan het eind van de dag is en de schoot uit de schroef en alle ergste nattigheid opgedroogd. Alleen de vlag en marifoon zijn definitief verloren. We slapen die nacht heerlijk.

Bij het wakker worden: zon! We zeilen de daarop volgende dagen in prachtig weer richting Bergen om in ieder geval een nieuwe marifoon aan te schaffen. 's Avonds gaan we op één van de talloze prachtige plekjes voor anker. We gaan op zoek naar de eerste flinke haven die, volgens de Pilot, alle benodigde zeilfaciliteiten heeft, zodat we de marifoon kunnen vervangen. Het is Hjeltestad, onder de bulderbaan van Bergen. We kunnen er helaas alleen een handmarifoon kopen. Voor verdere hulp worden we verwezen naar de Bergense Zeilclub. Het wordt een lange verwarrende en door de constante regen natte dag van dolen, kastje naar de muur sturen etc. met als resultaat een volle water- en diesel tank, een lege gastank, een handmarifoon en een intens verlangen naar zee.

Via het Hjeltefjorden en Fedjefjorden, eindelijk met een lichte wind op de kont de zee op. Het weer is somber en grijs. Het wordt ook steeds kouder en natter. Mist en miezer. De Navtex geeft bij Spitsbergen sneeuwbuien Brr. We draaien 3 uur wachten met de "anti-kou" methode: één houdt de kooi in de kajuit warm door daarin te slapen/eten of lezen terwijl de ander aangekleed wacht houdt. Na 3 uur kou kan je in een warme kooi weer opladen. Zo creëren we ons unieke oplaadpunt.

Na een paar dagen valt de wind weer weg. We proberen al dobberend op de Noordgaande stroom zo veel mogelijk met onze licht weer zeilen te blijven zeilen. Moeizaam vooruit komend op een dikke grijze loodsoep passeren we na 4 etmalen de poolcirkel. Alles grijs om ons heen en nog steeds nauwelijks wind. De barometer blijft ook hardnekkig op de zelfde plaats dus veel verandering is er niet op komst. Eindelijk, na 5 dagen breekt de grijze lucht een beetje. Niet dat er zon is maar er komt meer reliëf in de lucht en de Barometer daalt. Er komt wind. Helaas uit het Noorden: Spitsbergen ligt in de wind. Bij het aanslaan van de genaker, nu het nog even kan, blijkt dat het draaimechanisme van de genua kapot is.

We zijn uren bezig om hem uit elkaar te peuteren, maar we kunnen het probleem niet verhelpen. We laten de enorme genua zakken en hijsen de harde wind fok. Wat nu? De verwachting was nog 4 dagen en dan zijn we op Spitsbergen. Met wind tegen en kleinere zeilen wordt dat al gauw het dubbele. De positionering en beweging van de hoge en lage druk gebieden maakt dat we (achteraf bekeken terecht) vermoeden dat die wind de komende dagen ook nog wel uit het Noorden blijft komen. Neem daarbij dat het op Svalbard bank al dagen sneeuwt

en je hebt de ingrediënten voor onze beslissing de steven naar het Oosten te wenden, naar Tromso voor de noodzakelijke reparatie.

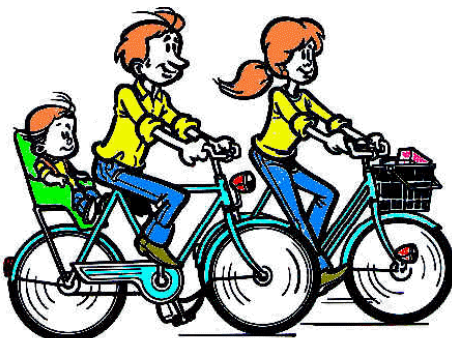
We gaan "terug" en zetten koers naar Andenes. Twee dagen later, onder een prachtige regenboog en begeleid door papegaaiduikertjes bereiken we het steenkoude (2 graden) Andenes. Kachel aan en warm worden! De volgende dag zetten we opgewarmd koers naar Tromso. De zon is weer verdwenen en het is koud en buig weer. De natuur is dramatisch mooi en overweldigend: brede fjorden, rotskusten en sneeuwbergen tot in zee. De buien zie je als een zwarte wolk over het water aankomen. Ze zitten vol wind en sneeuw. Bijzondere ervaring in een "sneeuwstorm" te zeilen! In een dergelijke bui verspelen we onze genaker die aangeslagen lag op het dek voor als we dieper in het fjord wat minder wind zouden hebben. STOM!! We hebben duidelijk de onstuimigheid van het fjord onderschat.

Het kost ons twee dagen in de kou om Tromso te bereiken waar we samen met een zeer handige mede zeiler provisorisch onze Genua rolinstallatie herstellen. Tromso wordt ook wel het Parijs van het Noorden genoemd. Beetje hoog gegrepen maar de stad is wel de moeite waard vooral het Polar Museet, een echte aanrader. Er liggen de door Willem Barentsz gebruikte dobbelstenen!

Frans en Jet

Familiefietstocht

De Kapelcommissie organiseert op **zondagmiddag 26 april** een fietstocht voor de hele familie.

Het uitzetten van de route is ook dit jaar in goede handen bij Erik Ebbink en Noam Shalgi. Zij zorgen voor een prachtige tocht met een lengte van ongeveer 30 kilometer.

Starten tussen 13.00 uur en 14.00 uur bij de Kapel. Kosten voor deelname bedragen € 4,- per persoon, dit is inclusief een kop koffie met iets lekkers tijdens de stop halverwege de route.

Wissellijst

Lochems burgemeester Sebastiaan van 't Erve reikte donderdag 15 januari tijdens de nieuwjaarsreceptie van CDA Lochem een Koninklijke Onderscheiding uit aan Harrie Dinkelman.

Harrie kreeg deze onderscheiding omdat hij in maart 2014 afscheid nam als raadslid van de gemeente Lochem. Hij werd benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Harrie was namens het CDA Lochem lid van de gemeenteraad in de periode van maart 2002 tot maart 2014. Ook was hij fractievoorzitter van deze partij. Daarnaast vervulde en vervult Harrie diverse functies binnen de agrarische sector. Zo was hij bestuurlijk actief voor onder meer de CBTB, de Vereniging Landbouwvoorlichting Lochem en LTO Lochem. Momenteel is Harrie voorzitter van de Coöperatieve Werktuigen Vereniging Elweco-Medo, Oranjevereniging Wildenborch en van de Wildenborchse klootschietvereniging. (bron: weekblad Contact)

Harrie, namens alle lezers van De Wildenborcher: GEFELICITEERD!

Uit het vriendenboekje van de Prinses Julianaschool in 1989

Wijnand Bijenhof:

Wijnand schreef als 5 jarige kleuter: *Ik wil later boer of bakker worden.*

Bakker is hij niet geworden, wel gedeeltelijk boer. In het boerenbedrijf zit hij samen met z'n vader Gerrit in V.O.F. Daarnaast is hij al weer geruime tijd specialist in grond- en straatwerk.

Wijnand woont met Ilona aan de Wildenborchseweg, ze hebben samen twee kinderen.

Op de foto: samen met Bert Langwerden bezig met een klus.

De Wildenborchse Vrouwen Club

Oké, we komen slechts 6 keer per jaar bij elkaar, maar toch is de bindende waarde groot. Het is mooi te ervaren, nu alle grenzen letterlijk en figuurlijk wegvallen door al de tsunami's van berichten en beelden vol haat, geweld en verdriet, dat de vrouwen van de Wildenborch de band met elkaar en daarmee de hechtheid van de Wildenborch weten te bewaren.

Het gaat niet alleen om het knutselen. Of om de presentatie van iemand.

Véél belangrijker is: Het gewoon bij elkaar zijn; een kopje koffie drinken en mekaar even spreken; het uitwisselen van de laatste nieuwtjes. Veelal is tijdens de koffie al veel besproken en op een avond met een gastspreker of presentatie is dat prima. Maar tijdens die knutselavondjes, die wellicht wat 'fröbelich' aandoen bij sommigen, komen de gesprekken tussen plakken, knippen of wat dan ook, los. Soms 'praat' het ook net even makkelijker als je mekaar niet direct in de ogen hoeft te kijken, toch? Gevoelens kun je dan als het ware even verstoppen achter een schijnbaar moeilijk knutselavondsels ding.

Afgelopen november hebben we weer zo'n hutseknutselavondsels avond beleefd. Op een 30 bij 30 cm 'schilderijdoek' ontstonden in combinatie met verf, lijm, knopen, vilt en wol de mooiste creaties. Allemaal verrassend anders! Veel dames hadden, volgens opdracht, hun knopendoos omgegooid. Sommige dames konden zelfs uit die van de buurvrouw, moeder of oma kiezen.

Knopen

Die houden zaken bij elkaar, verbinden dingen. Net als de Wildenborchse dames. En dat is goed.

Alma van der Schoot

Carnaval in Bolivia een uitbundig feest

verbinding met eeuwenoude tradities zoals de Indianen die kenden met de cultuur die de Europeanen meebrachten. Met name de Spanjaarden.

Carnaval wordt in veel landen gevierd. Het is een feest om afscheid te nemen van de winter en de lente met het nieuwe leven te verwelkomen. In ons land wordt het vooral in het zuiden uitbundig gevierd met optochten.

In Latijns Amerika wordt carnaval veelal nog uitbundiger gevierd dan bij ons. In Brazilië wordt het een kleurrijk en uitbundig feest met grootse optochten en meeslepende muziek. In Bolivia is het feest weer anders. Hier zie je duidelijk een

De mooiste optocht zo vertellen gidsen ons is die in de stad Oruro. Maar de overnachtingsmogelijkheden zijn al maanden van te voren geboekt. We verlaten het gezellige dorpje Samaipata

Opnieuw een lange busreis van tien uren als we in Cochabamba arriveren. We logeren bij een gezin thuis in het noorden van de stad. We krijgen het advies om in de avonduren altijd met een betrouwbare taxi ons te verplaatsen. Het komt voor dat toeristen van hun portemonnee bevrijd worden. En dat kan natuurlijk lastig zijn. Het carnaval start op zaterdag 1 maart. Op tv zien we het een en ander van de optocht in Oruro. Maar het feest wordt stopgezet omdat een tijdelijke loopbrug is ingestort. Er zijn enkele doden en vele gewonden gevallen. We besluiten een wandeling te maken in het natuurpark Unari dat grenst aan de woonwijk waar we verblijven. We raken steeds beter gewend aan de ijle lucht en het wandelen op hoogte. We bereiken overigens niet de top van de berg in dit natuurpark dat maar liefst op 5000 meter ligt. De laatste dag van het carnaval is een dag die Bolivianen vieren met hun familie. Er wordt een offertje gebracht om moeder aarde gunstig te stemmen. In een metalen schaal ligt van alles, fruit brood en andere voorwerpen. Dit wordt aangestoken en voor de deur van het huis gezet. En regelmatig wordt er een drankje over uitgegoten. Daarna wordt er uitgebreid getafeld met veel vlees, groenten, aardappelen en drankjes. Als je die dag op straat loopt wordt je regelmatig getrakteerd op een waterbommetje van kinderen. Het is een uitgelaten boel die laatste dag van het carnaval.

We verlaten Cochabamba en vertrekken met de bus naar Torotoro het dorpje waar ooit overblijfselen van dinosaurussen zijn gevonden. We arriveren na een busreis van slechts vijf uren. Maar het is donker als we de bus verlaten en er is geen straatverlichting. Ik kan ons buskaartje eerst niet vinden en dat betekent dat je de bagage niet meekrijgt. Maar het lukt en dan staat er een kleine man met een fiets en een briefje met 2 namen erop. Het is de tuinman van hostel Etelvina waar we de komende dagen zullen verblijven. Het hostel is opgezet door een familie en wordt gerund door inwoners uit Torotoro zelf. Een prima initiatief.

In het donker zeulen we met onze koffers naar het hostel. De tuinman zorgt er voor dat de kokkin komt om voor ons een heerlijke maaltijd te bereiden. En tegen middernacht zoeken we onze slaapkamer op. De andere ochtend krijgen we een heerlijk ontbijt voorgeschoteld. Daarna gaan we op onderzoek het dorp in. Er is geen bank en geen internetverbinding. Wel een bureau voor toerisme. Met een gids kunnen we de overblijfselen van de dinosaurussen bekijken. Dat wordt een flinke klimpartij over de rotsen en langs de rivierbedding. Maar het is wel de moeite waard. Op het moment dat de stroom uitvalt weet je weer dat het een land in ontwikkeling is. Maar de tuinman zorgt voor kaarsen. En hij geeft ons vruchten van een boom, die smaken naar kersen.

In dit dorpje is bijna de helft van de bevolking afhankelijk van het toerisme. In de maanden juni tot september is het druk met toeristen. Nu in de "natte" tijd is het rustig. Er rijden bijna geen auto's en eenmaal per dag kun je met de bus mee naar Cochabamba.

We besluiten een klein busje te huren richting Cochabamba en besluiten voor het eerst deze reis een binnenlandse vlucht te maken naar La Paz. Zonder het te weten blijkt in ons vliegtuig een populaire jongens popgroep te zitten. Bij aankomst worden zij verwelkomd door hun jonge fans. In La Paz bezoeken we verschillende musea. Ook gaan we de natuur in en bezoeken Valle de Luna. Een natuurpark dat bestaat uit geërodeerde kleiformaties. Elke dag regent het nu wel in La Paz. Ons hotel is gebouwd tegen een rotsformatie. In onze slaapkamer is een van de muren een rots. En na de regen van de laatste dagen is het kabbelende riviertje veranderd in een kolkende stroom. De kracht van water wordt weer zichtbaar.

Aan het eind van onze tocht bezoeken we Tiwanaku. Een archeologische vindplaats op 3800 meter hoogte. Wat we aantreffen: een piramide en een tempel met enorme grote beelden. Magische getallen zo vertelt de gids ons 7 en 52 zie je terug, maar ook een poort bij de tempel. Aan het begin van de lente en de herfst weerkaatst de zon precies op het grote beeld. Er is nog veel onbekend over de Tiwanaku die hier ooit leefden en hun tempels en beelden maakten. Hun taal is nog niet ontcijferd. Onze tocht door Argentinië en Bolivia zit er bijna op. We vliegen via Miami en veel veiligheidscontroles terug naar Düsseldorf. We worden opgehaald door familie en getrakteerd op koffie met speculaasjes. En met vele boeiende herinneringen pakken we de draad weer op in De Wildenborch.

Jacintha Rensen

Schaapskudde 't Niejboer vierde Kerst en Oud & Nieuw bij boerderij Kelholt

Rond de jaarwisseling was het even heel druk 'bevolkt' in de Wildenborch. Er kwamen op 24 december 185 schapen, lopend door 't Grootte Veld, via de Vordensebinnenweg bij de familie Braakman aan.

De schaapskudde 't Niejboer maakte daarvoor een wandeling van 5 kilometer. De kudde schapen kwam met de herder vanaf de schaapskooi in Warnsveld waar ze de meeste tijd in de winterperiode verblijven. Maar met Kerst en Oud en Nieuw graasden ze in de weilanden rondom boerderij Kelholt. De herder kwam elke dag naar ze toe om ze naar een ander stuk weiland te leiden.

De kudde, zo las ik op www.hetniejboer, wordt o.a. ingezet voor het beheer van natuurterrein 'Het Grootte Veld' waarvoor Natuurmonumenten opdrachtgever is.

Deze schapen van het Schoonerbeeker ras zijn bij uitstek geschikt voor het na-grazen van weilanden waardoor de grasopbrengst in het volgend jaar beter wordt. "De grond hier is niet te nat en de temperatuur deze winter, tot nu toe, niet te laag. Nu kunnen de schapen mooi de wei uitplukken", aldus Gerda Braakman. Op 10 januari wandelde de kudde weer terug naar de schaapskooi.

Joke Wiltink.

Ria Klein Ikkink, een gezellige Wildenborchse duizendpoot

Wat hadden wij een fijn gesprek aan de knusse keukentafel aan de Stuwijk! De heerlijke geur van koffie vulde onze neusgaten en Ria heeft zoveel te vertellen dat de tijd omvliegt.

Ook de Oud- Duitse herdershond Anne laat zich niet onbetuigd en springt blij tegen me op als ik binnenkom. Wat is je grootste hobby, vraag ik Ria. Nou, daar is geen seconde bedenktijd voor nodig: Dieren!! Honden, poezen en de vogels in de tuin. Waar je maar kijken kunt staat wel een voederhuisje, hangt een pindaslinger, hangt een kop en schoteltje gevuld met zonnepitten. De gevleugelde vriendjes komen zich allemaal tegoed doen: pimpel- en koolmees, appel- en gewone vink, bonte en groene specht, etc. etc. Het is een lust om naar te kijken. We hebben het nu alleen nog maar gehad over de grootste hobby, maar Ria maakt ook wijn, weckt, speelt toneel bij T.A.O., is als bestuurslid verbonden aan de Wildenborchse vrouwenvereniging.

Met de andere bestuursleden zet zij telkens weer nieuwe activiteiten op touw. Zij heeft ook altijd weer een goed idee voor de voorstelling in de Kapel op de nieuwjaarsbijeenkomst en daarnaast werkt ze ook nog in de thuiszorg, fietst ze graag met Han door onze mooie Achterhoek en wandelt ze ook veel met de hond.

Hoe kwam je er zo toe om wijn te gaan maken?

Ria vertelt dat zij er haast pijn in haar buik van kreeg, als alle fruit, dat niet opgegeten werd op de mesthoop lag te rotten: daar moet ik toch iets leuks mee kunnen doen? Dus op Internet maar eens gaan grasduinen naar de mogelijkheden: Wijn maken, nou dat leek wel wat. Het begon met gewone wijn van druiven, maar al gauw kwamen daar aardbeien- en frambozenwijn bij. Niet te vergeten ook bananen! Reinier Klein Brinke zag Ria een keer uit de supermarkt komen met 10 kilo bananen: "Heb jij soms apen thuis?"

Ria vertelt breed lachend over de keren dat zij paardenbloemenwijn heeft gemaakt. Stel je eens voor: Je hebt daarvoor 2 emmers van die kleine gele bloemblaadjes van de paardenbloem voor nodig: Zie je in gedachten Ria al armen vol paardenbloemen plukken in de wei? Volgens de overlevering moet dat ook nog op een bepaald tijdstip gebeuren: tussen 24 en 28 april. Die tijd is haast tekort om die 2 emmers met die verdraaid kleine blaadjes vol te krijgen, maar het is gelukt! Iedereen kan zich wel indenken dat je na al dat plukken in de eerste plaats geen paardenbloem meer kan zien, maar dat je ook behoorlijk stijf bent van al dat bukken! Maar ja dan heb je die volle emmers en dan begint het pas goed!

De blaadjes gaan met 10 liter kokend water in een grote gistingsemmer, met wijngist, enzym, gistvoedingszout, een slordige 4 kilo suiker en een kilo rozijnen er nog bij. Dat spulletje blijft een week in die emmer staan, maar moet wel elke dag geroerd worden. Na die week begint het al aardig te ruiken naar alcohol en moet de smurrie, die dan boven op de vloeistof drijft ervan gescheiden worden. Dat gebeurt door het geheel te zeven: dat is een soort drietraps proces.

De emmer staat op het aanrecht, de pan waarin de vloeistof wordt opgevangen staat op een stoel voor het aanrecht en de grote fles, waarin de wijn afgemaakt wordt staat op de grond. Die fles wordt via een slangetje gevuld vanuit de pan.

In het geval van de paardenbloemenwijn is de vloeistof gelig en nog lang niet helder.

Het alcohol percentage wordt nauwkeurig gemeten en om het gistingproces verder goed te laten verlopen, moet vaak nog suiker worden toegevoegd. Dan kan het gisten verder zijn beloop hebben. Boven op de fles zit een waterslot, zodat de gevormde lucht uit de fles kan ontsnappen. Als uiteindelijk de vloeistof helemaal helder is, is de wijn klaar: dan ligt er ook bezinsel op de bodem, een bitter goedje, dat achterblijft als de wijn op de definitieve fles wordt gebotteld. Het alcoholpercentage ligt dan zo'n beetje om en nabij de 15 tot 18 %, te vergelijken met een stevig portje. Toen Ria en Han trouwden, had ze zo'n 60 liter diverse soorten wijn op voorraad, die zo'n beetje allemaal soldaat zijn gemaakt. Nou trouw je natuurlijk maar één of tweemaal in je leven, dus op mijn vraag wie drinkt die wijn normaal gesproken dan allemaal op, was het antwoord: Nou de buurt! Die drinken het als limonade!

In september, oktober maakt Ria citroenwijn, die als een soort alcoholische kwast heel goed is tegen verkoudheid en griep! Het experiment met brandnetels is niet zo goed bevallen: het plukken was niet direct een pretje en de wijn was op zich wel goed maar de smaak was toch niet je dat! Dus geen brandnetels meer!

En zo kwamen we in ons keukentafelgesprek op het werk van Ria als thuiszorg-medewerkster. De huidige ontwikkelingen, waarbij de Gemeenten de zorg gaan regelen, baart haar zorgen. Ouderen, die nog heel goed kunnen nadenken, moeten zelf hun hulp gaan inkopen en regelen, ondanks dat zij bijvoorbeeld allebei aan een rolstoel gekluisterd zijn.

Voor Ria betekent dat, dat zij in haar werk meer en meer te maken krijgt met mensen, die aan Alzheimer lijden, wat betekent dat er veel meer tijd gestoken moet worden in de communicatie met de cliënten, omdat zij wat besproken is, zo weer vergeten zijn en je dus alles wel twee, drie of vier keer moet herhalen. Het werk is daardoor een stuk zwaarder geworden en aan de bel trekken heeft nog geen tastbare verbetering en vermindering van de werkdruk opgeleverd.

Dus, als Ria thuis komt, is ze blij dat ze enthousiast begroet wordt door de hond en dat zij om te relaxen een lekker wijntje uit eigen bottelarij kan nemen.

Marianne Been

Een Spaans recept met spinazie

Toen we een aantal jaren in Spanje woonden aten we de spinazie net wat anders dan op Hollandse wijze. De ingrediënten zijn het lekkerst daar, in Spanje. Maar de grote rozijnen en de pijnboompitten die er in gebruikt worden zijn hier overal te koop, ook op de markt in Vorden of Lochem. En misschien heeft u dit jaar al vroeg spinazie uit eigen tuin om te gebruiken.

Er is voor nodig:

- Spinazie, vers of uit diepvries
- Gerookte zalm in plakjes
- Malaga rozijnen (grote rozijnen)
- Pinones (is pijnboompitten)
- Olijfolie, zout en peper

Bereiding:

Spinazie koken

Bak de rozijnen en pinones in olijfolie tot de rozijnen groot worden

Zodra de spinazie gaar is, goed laten uitlekken en fijnhakken

Meng alles door elkaar en voeg zout en peper naar smaak toe

Leg de in strookjes gesneden gerookte zalm er boven op

Serveer dit groentegerecht warm. Lekker bij rijst, maar het kan ook bij aardappelen. Eet smakelijk!

Els du Marchie Sarvaas

Een goed begin van het nieuwe jaar!

Duco (9 jaar): *Wat gaan we morgen doen?*

Frouke: *We gaan lekker wandelen!*

Duco: *Moet ik dan ook mee?*

Frouke: *Ja, we gaan de winterwandeling op de Wildenborch wandelen, net als vorig jaar.*

Duco: *Is er we dan weer erwtensoep?*

Frouke: *Dat denk ik wel ja...*

Duco: *Die echte bedoel ik hè!?! Die lekkere dikke met stukken worst erin. Niet die uit een zak...*

Frouke: *Ja, die vond je zo lekker toch?*

Duco: **YES!** *Kick, we gaan morgen wandelen en krijgen dan weer die erwtensoep, weet je nog?*

Kick (5 jaar): *Ja, lekker! Krijgen we ook weer warme chocolademelk?*

Frouke: *Dat denk ik wel ja...*

Kick: *En mag ik dan weer koude? Ik lust geen warme.*

Frouke: *Dat gaat denk ik wel lukken.*

Kick: **YES!** *Roemer, we gaan morgen wandelen!*

Roemer (7 jaar): *Nee, hè!?!*

Kick: *Ja, maar we krijgen koude chocolademelk en erwtensoep onderweg.*

Roemer: *Dat lust ik niet.*

Frouke: *Ik heb gevraagd of Pim, Isis en Luuk ook mee gaan....*

Roemer: *Oké en wil je dan voor mij een pakje drinken meenemen voor onderweg?*

Frouke: *Ja hoor, Roemer.*

Roemer: **YES!**

Zo begonnen we alle vijf op zondagmorgen vol goede moed aan de wandeling! Bas hoefde ik gelukkig niet te paaien met het eten en drinken onderweg, al weet ik uit ervaring dat die twee tussenstops voor glühwein en erwtensoep, voor hem ook nooit een straf zijn! Het weer was – net als vorig jaar – weer prachtig! Het lijkt wel of de winterwandeling zelfs deze touwtjes strak in handen heeft: Volop zon en een heerlijke temperatuur!

We pakken de auto naar de Kapel, maar moeten vanwege de drukte op de Schoolhuisweg parkeren. Daar worden we naartoe geleid en de wandeling kan beginnen!

Bas bemachtigt de zo geliefde consumptiebonnen en we komen terecht bij onze eerste stop: de midwinterhoornblazers. Alle drie de jongens mogen het ook even proberen en vinden het geweldig om te blazen en vreemde geluiden te maken en dan ook nog geluid uit de hoorn te horen komen!

De eerste hindernis die de jongens nemen, is de sloot. Want waarom makkelijk doen via de brug, als het ook moeilijk kan?!? Na de eerste sloot is iedereen nog droog, maar bij de tweede glijdt Kick uit en haalt een nat pak ... Dat is vervelend met nog zeker 6 kilometer te gaan! Maar na het leeg gieten van zijn laarzen, uitwringen van zijn sok en het laten van wat tranen, kunnen we weer verder.

Met zes kinderen erbij, is de wandeltocht toch vooral hollen of stilstaan. Maar het prachtige weer, de zo mogelijk nog mooiere omgeving en het leuke gezelschap maakt dat de sfeer uitmuntend is! En met de chocolademelk in het vooruitzicht, lopen de kinderen zowaar door!

Na een heerlijke pitstop, zetten we de korte route voort. Duco ziet eigenlijk de lange route wel zitten maar dat durven we met de kleineren nog niet aan. Het tweede deel van de tocht voert door een prachtig stuk bos waar de kinderen steeds op

zoek zijn naar nog mooiere droge takken. Ook de "Wie het eerst boven is!" wedstrijd wordt vele malen gespeeld!

Hoe dichterbij ons huis, hoe bekender de weg. Duco kijkt nog steeds heel erg uit naar zijn erwtensoep en is ervan overtuigd dat deze weer op dezelfde plek als vorig jaar zal staan. Hij kent nu de weg en is niet meer te houden! Hij heeft gelijk en wordt uiteindelijk beloond met een heerlijke kom erwtensoep!

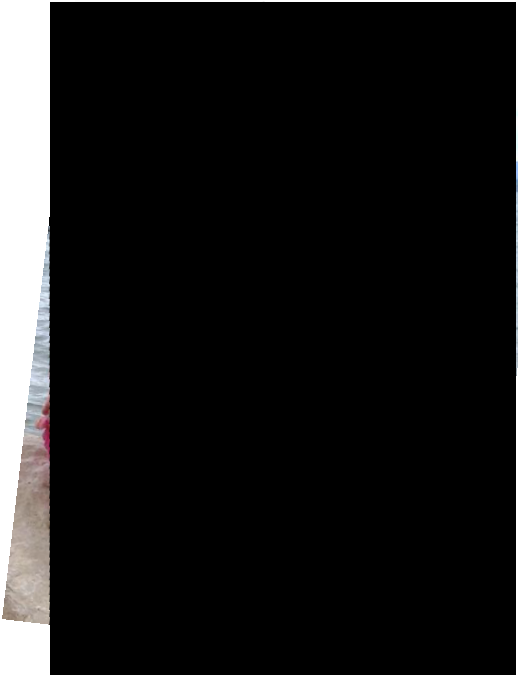
Dan beginnen we aan de laatste loodjes. Vorig jaar hebben de kinderen de route niet uitgelopen maar dit jaar wel! Moe na 7 kilometer hollen en stilstaan maar allemaal zeer voldaan door de mooie omgeving, goede sfeer, super organisatie en fijne zorg voor de inwendige mens, komen we na ruim drie en een half uur weer bij de auto aan.

Wij zijn volgend jaar zeker weer van de partij! En misschien kiest een aantal van ons dan wel voor de lange route!

Groeten van de familie Holshuijsen,
Bas & Frouke
Duco, Roemer & Kick

Postvak In:

| [Redacted]

| [Redacted]
[Redacted]

| [Redacted]

| [Redacted]
[Redacted]

| [Redacted]

| [Redacted]

| [Redacted]

| [Redacted]
[Redacted]

| [Redacted]

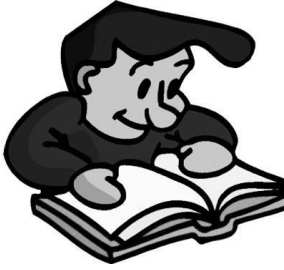
| [Redacted]
[Redacted]

| [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Bang op Auskerry

In de vorige Wildenborcher waren we net met een heli op het eiland Auskerry geland omdat daar iemand met een goor laken stond te zwaaien en wij geen laken hadden om terug te zwaaien. De piloot zette de motor af en de rotorbladen kwamen tot stilstand. Dat is altijd veiliger bij het uitstappen. We stapten uit tussen een paar schapen en in de bloeiende heide. Het persoon dat had staan zwaaien kwam ons tegemoet en...wat stonk die kerel vreselijk. We roken hem al van verre aankomen. Naar schapen stonk hij. Hij stelde zich voor en vertelde dat hij geen druppel water meer kon vinden op heel Auskerry niet. Het was al tijden kurkdroog. De schapen liepen al richting zee om zout water te drinken. Er was nog een stoeltje vrij in de heli en we nodigden hem uit om mee terug te gaan naar boord. En als hij dan alleen terug zou gaan met de heli kon hij flink wat jerricans water meenemen. En ook: hij had een roeibootje en dan konden wij een van onze slepers die kant op sturen met wat grote vaten water en voedsel. Zo gezegd zo gedaan. In een naar schapen-kladden stinkende heli vlogen we terug naar boord.

Toen we in mijn hut zaten begon het daar ook vreselijk te stinken. Ik heb hem een douche laten nemen, wat verschoningen uit het winkeltje gehaald, (ja er was een winkeltje aan boord, alles belastingvrij) en even later zat er een volledig ander persoon op de bank. Op zijn kapsel en baard na natuurlijk.

We begonnen een beetje over en weer te praten en hij begon uiteindelijk zijn verhaal na een paar biertjes te vertellen. Hij was zijn eigen economie'tje begonnen op dat eiland. Had een bootje gekocht en was met vier schapen, een vat pieterolie, een paar pieterolielampen en een flinke lading eten naar Auskerry geroeid en wilde daar minimaal een jaar blijven en zoals gezegd zijn eigen kleine economie'tje gaan opbouwen.

Die schapen waren van een heel bijzonder ras en de enige soort die daar konden overleven. 'Auskerry North Ronaldsay Sheep' waren het, ze aten zeewier en waren bijna niet te temmen.

Dat vertrekken naar Auskerry kon zo maar niet want het was onbewoond en er stond een grote vuurtoren op om de zeelieden in de donkere nachten de weg te wijzen in die krikkemikken. Ter verduidelijking: Krikkemikken zijn nauwe vaarwaters met

rotsen, zandbanken, verraderlijke stromingen, vaak erg veel vis, kreeften en garnalen en zo meer. Je kan er beter maar wegblijven. Die vuurtoren was eigendom van 'Trinity House' Dat is de Engelse naam van de overheidsinstantie die alle vuurtorens beheert en controleert of ze 's avonds als het donker wordt wel aangaan. En ook of ze weer in de ochtend uitgaan.

Hij moest een overeenkomst maken met Trinity House dat hij 1x per jaar de vuurtoren wit zou verven. Dan mocht hij daar gaan zitten.

En...zei Trinity House: hij was er helemaal alleen en daar moest hij tegen kunnen. Vooral met zwaar stormweer, en dat heb je daar vaak, vliegt het schuim van de golven over het hele eiland en je overal om de oren.

En in dat bulderende stormgeweld hoorde je dan ook nog wel eens rare geluiden en dacht je gekke dingen te zien. Dus hij was gewaarschuwd, niet dat er daar wat was maar toch, als je daar alleen in je hutje zat bij de flakkerende en bungelende olielamp wil je zoiets wel eens zien en horen. Vooral na een paar slokken goedkope whisky.

Maar ik onderbrak zijn verhaal en vroeg hem: Hoe in vredesnaam kom je zo gek om daar met een paar schapen en verder bijna niks een jaar te gaan zitten? Hij keek me aan en ik zag hem denken: kan ik dat wel aan hem kwijt?

Dat kon hij. Hij was namelijk jarenlang manager geweest van een zeer succesvolle, wereldberoemde rockband.

Al dat gereis, luxe hotels, krijgende fans en het glitterleven was hij uiteindelijk helemaal spuugzat geworden. Die rockgroep had geloof ik en als ik me goed herinner, wat met 'rollende stenen' te maken.

Zodoende begon hij daar op dat onbewoonde Auskerry helemaal opnieuw zijn eigen economie'tje.

Ondanks dat hij door Trinity House gewaarschuwd was werd hij naarmate de tijd verstreek super-bijgelovig. Er stond daar op Auskerry ook een half vervallen cirkel van die stenen net zoals ook in Stonehenge.

En verdraaid, er stond ook een 'heelstone' die ze daar 'Standing Stone' noemden. Er moeten dus hier dan ook ontzettend lang geleden mensen gewoond hebben, zo redeneerde hij.

Later toen hij de vuurtoren op klom met kwast en een grote pot verf om de toren te gaan schilderen liet hij de toegangsdeuren beneden openstaan. Bovengekomen tuigde hij met een lang touw een bootsmansstoeltje op. Het touw was lang genoeg om aan te grond te komen. Hij begon te verven en net toen hij goed en wel begonnen was voelde hij een vreemde tocht. Met een knal viel even later de deur beneden dicht. Niks aan de hand! Hij had het hangslot, geopend, ernaast gehangen.

Aangezien het een hoge toren was stopte hij na een paar uur en liep de trap af naar beneden. Deur op slot! Oei een groot probleem. Hij ging weer naar boven en wist via dat lange touw aan de buitenkant weer op de grond te komen. Liep naar de deur en tot zijn verbijstering hing het hangslot dichtgeklapt aan de sluiting van de deur!! Dat kon nooit!

Hij sliep die nacht erg onrustig in het stenen hutje en het begon weer eens te stormen. Hoorde hij daar bulderend gelach?? Hij ging naar buiten: Stikdonker alleen gebulder van

wind en golven en een hoop schuim. Probeerde weer te gaan slapen en weer dat gelach.....

Hij werd uiteindelijk zo bijgelovig als wat. Wij lachen natuurlijk, maar hij bleef beweren dat er daar iets niet klopte. Toen het tijd was om weer van boord teruggebracht te worden had hij een rare vraag: Kunnen jullie via die sleepboot er voor zorgen dat mijn zus kan komen. Die is net zo mallotig als ik.

Dat werd via een loodsbootje een paar dagen later geregeld. Eerst nog even douchen aan boord en toen met het heli-tje naar broertjelief. We hebben haar gekscherend verteld van de spookverhalen van haar broer. Ha, ha, die mankeert iets!

Ook water en voedsel werd door de sleepboot bij zijn roeiboot afgeleverd en wij zijn weer richting Noordzee vertrokken. We waren het Brentveld aan het bouwen. Vier gigantische platformen. Op het moment dat ik dit schrijf zijn er twee stilgelegd, olie reservoirs diep in de aarde zijn droog en leeg, en moeten gesloopt worden. Dat gaat die onmundig grote Pieter Schelte, die nu in Rotterdam ligt, doen.

We hebben nog lang contact gehad met broer en zus. En werden op de hoogte gehouden van hun ontluikende economie'tje.

Schape doen ook wel eens iets anders dan grazen en zeewier eten en zo kwamen er kleine schaapjes. Als het de moeite waard was gingen er een paar in de roeiboot mee naar de wal. Daar werden ze verkocht. Van dat geld kocht hij weer andere schape, peterolie en eten. De economie ontwikkelde zich zo goed dat hij een andere boot kon kopen met een motor en zo meer. Steeds een klein beetje meer. En elk jaar de vuurtoren verven. En als hij dat deed zette hij zijn zus bij het hangslot op wacht. Ook die werd uiteindelijk hartstikke bijgelovig.

Tot er ineens een groep archeologen (die graven in de grond naar oude rommel) kwam.

Want uit oude Keltische en Nordische Geschriften bleek dat er op Auskerry interessante dingen onder de grond moesten liggen.

Bij een kluitje keien vlak bij de vuurtoren werd de eerste ontdekking gedaan. Fundamenten van iets wat leek op die van een kapelletje. En er volgden er meer. Fundamenten van een nederzetting en een soort klooster, een kapel, hutjes en zo meer.

Het simpele platte Auskerry werd verheven in de Engelse 'National Trust' en als 'National Archeologic Heritage Site' geregistreerd. Broer en zus vonden al die belangstelling maar niks. Schilderden nog een keer de vuurtoren en vertrokken weer naar Kirkwall, de hoofdstad op het hoofdeiland van de Orkney-eilanden. Ik heb er nooit meer wat van gehoord. Jammer.

Na alle onderzoeken bleek dat Auskerry een eiland was geweest in de oudheid dat als tussenstop diende in de ontdekkingsreis naar het westen: Amerika, via IJsland, Groenland en New Foundland, eeuwen eerder dan Columbus! Dus het was bewoond geweest!

Misschien was die bulderende lach wel echt geweest en had, wie weet wat, dat hangslot op de deur dichtgeklapt! Het kon zo maar Thor geweest zijn op zijn 8-benig paard.

En tot besluit: Hier en daar op die ontdekkingsroute naar Amerika staan ook hier en daar van die zelfde stenen als op Auskerry. 'Heelstones' en 'Standing Stones' als merkteken.

Misschien wel als waarschuwing: 'Thor was here'

Landrot

Beste buurtgenoten, graag willen wij ons even aan u voorstellen

Wij zijn Adelhard Bergwerff en Janny van der Wiel en onze twee prachtige dochters Luca (9 jr.) en Tessa (5 jr.). Na de verkoop van ons huis zijn wij op 29 augustus 2014 vanuit Hilversum naar vakantiepark Ruighenrode in Lochem vertrokken. Daar hebben wij twee maanden gezeten tot wij op 31 oktober in het Hagenhuis gingen wonen. Waar wij gastvrij werden ontvangen door de fam. Brinkerhof.

Wij komen al ruim 20 jaar in het oosten van het land, gezien onze liefde voor de band Normaal en aanverwante boerenbands. Daarnaast kunnen wij ons veel beter vinden in de mentaliteit en gemoedelijkheid, die in deze omgeving het gebruik is, dan de omgangsvormen die er bij ons in Hilversum gehanteerd werden. Ook de ruimte en rust was een reden om de stap nu te doen. Gezien wij meer ruimte nodig hadden voor onze activiteiten, wij verkopen Hottub's en Barrelsauna's was de ruimte erg welkom.

Adelhard runt een eigen bedrijf (Adelo Elektrotechniek) en werkt al ruim 22 jaar in de Elektrotechniek waar hij zich door de jaren heen in diverse disciplines heeft gespecialiseerd zoals o.a. Brandmeld-projectering, inbraakdetectie enz. Daarnaast hebben wij ook al enige jaren een tekenburo aan huis (Fedor Tekentechniek) waar wij samen aan installatietekeningen werken.

Hobby's zijn muziek maken, regelmatig vind je hem achter zijn drumstel, skiën, vliegen in een éénmotorig vliegtuig, klussen in en om het huis en het bezoeken van Normaal en kleinschalige optredens van bandjes.

Ik **Janny**, help administratief mee in het bedrijf, dit naast mijn vaste baan als gespecialiseerd begeleidster bij het RIBW in Het Gooi wat ik nog 1 à 2 dagen per week doe. Daarvoor altijd in de zorg gewerkt, maar door de verandering van zorgvraag, langzaam in de jeugdzorg beland wel bij dezelfde instelling overigens.

Hobby's zijn joggen, lezen, skiën, knutselen en van de zomer de moestuin. Maar vanwege alle drukke bezigheden hier helaas maar weinig tijd voor.

Luca is een vrolijke meid en soms wat verlegen, zit in groep 6 van OBS de Vennegotte in Lochem waar ze het erg naar het zin heeft.

Haar hobby's zijn Paardrijden (met een GROTE P), skiën, zwemmen en knutselen.

Luca met haar twee jaar trok de aandacht van Bennie bij het lied Vrouw Haverkamp en werd beloond met een kus.

Tessa is ook een vrolijke 'spring in het veld' loopt de hele dag te zingen en zit in groep 2 van OBS de Vennegotte. Haar hobby's zijn knutselen, muziek luisteren, skiën en wil ook net als haar zus graag op paardrijden. Beide dames hebben de tijd van hun leven hier en zeggen regelmatig dat ze nooit meer terug willen naar Hilversum, nou dat lijkt me een goed teken.

Als gezin houden wij van reizen, verre landen en bij voorkeur niet georganiseerd. Maar voorlopig hebben we genoeg te ontdekken bij ons nieuwe Thuus.

Groeten van Adelhard, Janny, Luca en Tessa Bergwerff,
Nijlandweg 4,
7251 KK Vorden
(0575) 70 29 99

ANTONI CHRISTIAAN WINAND STARING, dichter en landman

Op 18 augustus 2015 zal het 175 jaar geleden zijn dat het leven van A.C.W. Staring eindigde.

Een leven dat voor een belangrijk deel gewijd was aan zijn geliefde landgoed 'de Wildenborch'. Maar ook zijn gezin en zijn dichtkunst waren erg belangrijk voor hem.

Om hem een beetje in de schijnwerper te zetten dit jaar, zal ik voor de Wildenborcher steeds een stukje aan hem wijden.

Ik zal delen optekenen uit 'Levenswijze en karakter van A.C.W. Staring', neergeschreven door zijn zoon Winand (W.C.H.) Staring,

waarbij ik de gebruikte taal wel wat aan onze tijd heb aangepast.

Zo hoop ik voor jullie, Wildenborchers, veel kanten van mijn sympathieke, begaafde en hardwerkende voorvader te belichten, zodat jullie je een beeld kunnen vormen van de man die hij was. Een man die eens door iemand werd beschreven als 'een man om van te houden'!

Het leven van en met Staring op de Wildenborch:

De liefde waarmee ouders en kinderen op de Wildenborch onderling verbonden waren, de hartelijkheid die zij voor elkaar voelden en het geluk dat zij in de onderlinge huiselijke omgang vonden, bracht met zich mee dat de zonen steeds zodra hun plichten het toelieten, weer naar het ouderlijk huis terug keerden. Alle vakanties, alle verloven werden daar altijd en onafgebroken doorgebracht en de Wildenborch bleef de spil van hun gedachten. Evenals hun vader hun vraagbaak en raadsman bleef in alle, zelfs de kleinste, levenswederwaardig-heden.

Staring had een zeer geregelde levenswijze, en wist dit ook zijn huisgenoten zodanig in te prenten, dat de dagen steeds eentonig van indeling waren. Hij stond niet graag vroeg (vóór 8 uur) op, Maar ging ook niet vóór half 11 naar bed. Vroeger werkte hij graag tot diep in de nacht, maar sinds zijn tweede huwelijk deed hij dat niet meer. Toen zijn kinderen nog jong waren en de oudsten dagelijks onderwijs van hem kregen, bleef hij de hele dag in de huiskamer en deed daar zijn werk. Daarna zonderde hij zich in namiddag en in de avond af in zijn eigen kamer.

Dagelijks, meestal tussen 1 en 3 uur wandelde hij naar zijn arbeiders. Er werkten steeds een dertigtal op de Wildenborch. Het algemeen bestuur van het landgoed en het aanwijzen van het werk dat verricht moest worden, deed hij zelf.

Staring nam altijd van harte deel aan alles wat zijn gezin aanging en wat er in huis gebeurde. Huiselijke feesten, verjaardagen, Sinterklaas, Nieuwjaar werden uitbundig gevierd op de Wildenborch en de vader verheugde zich dan bijna net zo veel als zijn kinderen. Als de kinderen boomhutten hadden gebouwd van boomtakken, of vestingwerkjes hadden gegraven, dan moest hij komen kijken om alles heel precies te onderzoeken en beoordelen. Geen tekening of opstel werd er gemaakt, geen handwerk door de vrouwelijke huisgenoten vervaardigd of hij werd er bij geroepen 'wanneer het af was'.

Jennine Staring

August Hans den Boef schrijft een roman over Judith van Dorth

August Hans den Boef woont sinds enkele jaren in De Wildenborch. Samen met Anne Rube woont hij aan de Wientjesvoortseweg met veel plezier. Hij geniet van de rust en de ruimte en heeft nu volop tijd om een historische roman te schrijven over freule Judith van Dorth. Een vrouw die als gevolg van haar politieke overtuiging dit met de doodstraf moest bekopen. Overigens conform de rechtsorde van de toenmalige Bataafsche Republiek. Het wiegje van August stond in 1949 in Rotterdam. Hier groeide hij op bij zijn ouders en zussen. Na de lagere school ging hij naar de middelbare school. En zoals hij zelf zegt was hij toen geen brave leerling. Hij hield veel van lezen maar niet van huiswerk maken. Dit was de reden voor zijn ouders om hem naar een deskundige te sturen. Die kwam tot de slotsom dat August niet geschikt was voor het klassikaal onderwijs. Lezen vond hij wel leuk en geschiedenis was het leukste vak. En bij Grieks vond hij de verhalen van Homerus en Plato bijzonder interessant.

Na een onderbreking, toen hij stopte met de school, besloot hij uiteindelijk toch weer de draad op te pakken en met succes. Toen volgden de studies Nederlands en Literatuurwetenschap in Leiden die hij afrondde. Hij bleef in Leiden wonen tot 1994 toen een verhuizing volgde naar Amsterdam. In zijn Leidse tijd was August ook actief in de studentenvakbond en de universiteitsraad en schreef hij politieke stukken. Na zijn afstuderen begon hij recensies te schrijven voor De Volkskrant en De Groene Amsterdammer. Maar ook schreef hij een kinderboek over katten en enkele gedichten in die tijd.

In Amsterdam gaf hij uiteindelijk zelf les aan de studenten van de Hogeschool. En was hij verantwoordelijk voor de oprichting van de afdeling journalistiek. Hier bleef hij werken tot zijn pensioen. Ook werkt hij regelmatig samen met anderen zoals nu over het onderwerp weigerarts bij euthanasie. Schrijven vindt August niet een eenzaam iets. Het vraagt wel discipline. Je moet op tijd opstaan en aan de slag gaan want je hebt geen dwang meer als je met pensioen bent.

Het kasteel De Wildenborch en in het bijzonder de landbouwkundige en dichter Staring heeft zijn belangstelling. Na diens dood raakte het landgoed versnipperd.

Hij is nu nog volop bezig om materiaal te verzamelen over het leven van Judith van Dorth. Zij leefde van 1747 tot 1799. Het was een roerige tijd in Nederland. Economisch ging het minder goed. Het leidde tot invallen van de Engelsen, de Pruisen en uiteindelijk de Fransen.

Het land was politiek verdeeld tussen de aanhangers van de stadhouder die orangist waren en de aanhangers van democratie, de patriotten. Staring en zijn evenknie op Huis Verwolde Van den Borch waren aanvankelijk patriot.

Het moeilijkste vindt August het om zich te verplaatsen in de tijd van toen. Terwijl in die tijd de positie van de adel in het westen werd overgenomen door de regenten, was dat het in oosten van het land niet zo. Zo zaten de vader en de broer van Judith in de Ridderschap van Zutphen. In die periode waren Staring en Van den Borch van Huis Verwolde bezig de landbouw te moderniseren. Dit leidde onder meer tot de aanleg van veengoten om de afwatering in het gebied te verbeteren. Het was ook de tijd van de strijd tussen de patriotten en de orangisten in ons land.

Tot in 1795 het Bataafsche Legioen, geholpen door de Fransen de Republiek binnenviel, vluchtte de stadhouder naar Engeland. Dit was het begin van een roerige periode. Al eerder in 1789 ging Judith met haar broer op de Havezate Harreveld bij Lichtenvoorde wonen. Zij waren in Zutphen bevriend geraakt met de oranjegezinde baron August Robert van Heeckeren van Suideras. Op 5 september 1799 deed hij een inval in De Graafschap. De dag die de geschiedenis zou ingaan als Gele Donderdag.

Suideras meldde dat de erfprins Willem Frederik van Oranje Groenlo zou passeren. Dit was voor Judith aanleiding om in een met oranje linten versierde koets naar Groenlo te reizen. Enkele dagen later werd Judith door de Fransen opgepakt. Zij werd verdacht van oproerstokerij en het onderdak bieden aan de moordenaar van de patriot Reesink. Volgens haar moesten er veel meer patriotten 'capot'. Ze bekende het haar ten laste gelegde en op 21 november 1799 werd het doodvonnis uitgesproken. De volgende dag werd ze met een geweer ter dood gebracht. Een vrouw executeren om politieke misdrijven is uitzonderlijk in de geschiedenis van ons land. August verwacht de historische roman over Judith van Dorth over een jaar af te hebben.

We vragen hem vervolgens wat het verschil is tussen Amsterdam en Vorden. En August is hierover beslist dat de buitenlandse toeristen steeds meer bezit nemen van Amsterdam. Ook wordt Amsterdam voor veel jongeren te duur om te wonen. Alles wordt overgenomen door cocoonende yuppies met jonge kinderen. En na de verhuizing naar Vorden geniet August nu van de rust en de stilte van het platteland. "De kastelen hier hebben wel wat qua sfeer en de mensen zijn over het algemeen wat gemoedelijker. Ook aardig is om hier te leven tussen het Nedersaksisch. Nooit erkend als een eigen taal terwijl dat wel met het Fries gebeurde".

Zijn favoriete Nederlandse schrijvers zijn Thomas Rosenboom en Adrie van der Heijden. In zijn huis heeft August een enorme boekenverzameling om uit te putten. Zo raakte hij onder andere geboeid door Sherlock Holmes en schreef hierover hoe je door redeneren, mensenkennis en forensisch onderzoek de misdaad kunt bestrijden. Ook schreef hij een bloemlezing over Multatuli, de man die de misstanden in het voormalig Nederlands Indië aan de kaak stelde.

In de Achterhoek is August dol op de teksten van Jovink en de Voederbietels. Zij maken veel grappen met hun teksten en hun muziek.

Terugkijkend op wat hij zoal gedaan heeft komt August tot de slotsom dat hij behalve over literatuur eigenlijk ook veel geschreven heeft over kunstgeschiedenis en architectuur. Dit boeit hem enorm en als hij weer zou gaan studeren zou hij dit gaan doen. Een goed moment om ons gesprek voor De Wildenborcher af te ronden. Want zonder dat je er erg in hebt zit je genoeglijk te praten met August, die rustig de tijd neemt en bedachtzaam zijn gedachten formuleert over uiteenlopende onderwerpen. Intussen ben ik erg benieuwd naar de roman over Judith van Dorth.

Jacintha Rensen

De Wildenborch Duurzaam Energie(k)

Stelt u zich eens voor dat we **samen** in onze Buurtschap de Wildenborch duurzame energie gaan opwekken.....

Dat behoort inmiddels tot de mogelijkheden!

De vraag is alleen.....Willen we dat ook?

Op die vraag zoeken wij, twee van uw buurtschapgenoten, een antwoord.

En daarom deze vraag hier in onze Wildenborcher aan u voorgelegd.

Om een eerste stap te kunnen zetten willen we graag van u horen of:

1. U het een goed idee vindt om verder uit te werken
2. U wilt meewerken in een initiatiefgroep hoe die uitwerking ter hand te nemen

We zijn benieuwd naar uw reactie,
Frans de Steur en Ivo Haaijer

Graag reacties per mail naar: identeam@wxs.nl
Of per post naar: Vennemansweg 2, 7251HX Vorden

Een paar voordelen van samen Duurzame energie opwekken:

- *Samen daar de financiële vruchten van plukken
- *Een betere grip op de energieprijzen krijgen en houden
- *Minder afhankelijk zijn van de luimen van energieleveranciers
- *Een positieve bijdrage aan het milieu leveren
- *Door met elkaar dit project van de grond te trekken elkaar (nog) beter te leren kennen

Kijk eens voor meer informatie eens op:

www.agem.nu
www.lochemenergie.nl
www.texelenergie.nl
www.hieropgewekt.nl/initiatieven

Wildenborchse Vrouwenclub, januari 2015

Terwijl ik dit schrijf liggen de resten van de, in het 1e weekend van februari, gevallen sneeuw nog opvallend wit te zijn op de gazons en langs de randen van de oprit. Dat heldere wit geeft op dit moment een beetje licht aan de grijze dagen. Enerzijds hoop ik stiekem op nog wat meer sneeuw, anderzijds mag het ook wel voorjaar worden.

Datzelfde dilemma speelde ons, Wildenborchse dames, parten donderdag 29 januari in de Kapel. Daar vertelde Frida Pelgrum ons alles over haar passie: hoeden. Bij hoge uitzondering wilde ze voor onze club haar auto wel volladen met allerlei materiaal uit haar atelier 'Goed Gemutst'.

"Tenslotte", zo zei ze: "liggen mijn roots in de Wildenborch".

En daar begon ze te vertellen:

Hoe ze begon met het maken van af en toe een hoed, het voorzichtig bezoeken van fairs alwaar ze haar creaties kon tonen en verkopen, tot het opzeggen van haar baan om full time met dit vak bezig te zijn. Dit heeft geresulteerd in een bekend geworden naam en een grote klantenkring. Ja zelfs tot aan de dames die Prinsjesdag bezoeken toe!!!

Ze beschreef de verschillende materialen, zoals wolvilt, haarvilt, heel fijne tule achtig materiaal, gevlochten stro, bananenblad etc. In de meest prachtige tinten. Ze liet ons haar gereedschappen en hulpmiddelen zien die nodig zijn voor het tot stand komen van een hoed. Maar één ding was wel duidelijk, haar voornaamste gereedschappen zijn haar hoofd, ogen en haar handen.

Gouden handen die met veel kracht, geduld en liefde de stof om mallen trekken en vastzetten; die met héééééle fijne steekjes stof, band en veertjes of strikken vastzetten; die met een goed oog kleuren combineert.

We mochten alle stoffen even "voelen", de mallen even wegen (best zwaar!!). Natuurlijk bracht Frida veel voorbeelden mee. Mooi uitgesteld op hoedenstandaards, lokten winterse en zomerse modellen ons aan. En tja, dan móet je gewoon even wat passen natuurlijk.

Een fijne wolvilten hoed voor bij de winterjas, of een bijna exotische verencreatie voor in het haar. Zodra je een hoofddekseel op zet, voel je je even anders, beweeg je anders. Natuurlijk leidt al dat passen tot lachende gezichten, want ja wie draagt zulk moois nu normaal gesproken? Frida zorgde ervoor dat, kijkend naar de trui of blouse, bijna alle dames iets passend bij en op het hoofd kregen.

Enfin de foto's zeggen genoeg (jammer dat jullie de prachtige kleuren niet kunnen zien).

Al met al een gezellige avond, waarna we 'Goed Gemutst' naar huis gingen.

Frida! Bedankt.

Alma van der Schoot

OVERZICHT KAPEL 2014

Inkomsten	2013	2014	Uitgaven	2013	2014
Saldi per 1 januari	€ 28.307,39	€ 31.171,00	Gas-electra	€ 1.872,41	€ 2.184,22
Ontvangen huren	€ 4.267,15	€ 4.200,00	Waterleiding / zuiveringsheff.	€ 51,01	€ 158,08
Speciale evenementen	€ 5.459,94	€ 6.264,32	Inkopen/evenementen	€ 2.092,36	€ 2.489,46
Rente Bank	€ 312,60	€ 225,25	Inventaris	€ 444,37	€ 885,64
Diversen	€ 699,33	€ -	Onderhoud/schoonmaak	€ 1.251,92	€ 353,86
Bijdrage Wildenborcher	€ 940,87	€ 511,80	Verzekeringspremie	€ 412,75	€ 405,31
Subsidies/giften	€ 12,50	€ 380,00	Kamer van Koophandel	€ -	€ -
			Dusseldorp afvalverwerking	€ 330,14	€ 399,93
			Gemeentelijke belastingen	€ 925,97	€ 862,00
			Diversen	€ 598,33	€ 613,55
			Wildenborcher	€ 849,52	€ 843,76
			Saldi per 31 december	€ 31.171,00	€ 33.556,56
	€ 39.999,78	€ 42.752,37		€ 39.999,78	€ 42.752,37

Schoonmaakrooster Kapel

maart	2 keer	Aly van Arragon – Diny Pladdet – Riet van Ditshuizen
april	2 keer	Diny van Ark – Gerry Kistemaker – Annie Schröer
mei	2 keer	Gerda Mennink – Henny Zweverink
juni	2 keer	Stien Brinkerhof – Riek Vliem – Hermien Oplaat
juli	2 keer	Alma v.d. Schoot – Ineke Braakman – Frieda te Lindert
augustus	2 keer	Erika Scharrenberg – Kristie Ezerman – Dini Schoolen
september	2 keer	Jannie Reintjes – Gerda Bijenhof
oktober	2 keer	Hanny Ezerman – Lindsey Mennink – Annie Kruisselbrink
november	2 keer	Dinie Staring – Henriëtte Otten – Ria Klein Ikkink
december	2 keer	Aly van Arragon – Diny Pladdet – Riet van Ditshuizen

Het is de bedoeling dat vóór de tweede zondag van de maand wordt schoongemaakt vanwege de kerkdienst. De tweede schoonmaak in overleg, in verband met verhuur. Janny Sligman doet de ramen en belt u als geheugensteuntje wanneer u aan de beurt bent. De lijst van werkzaamheden hangt in de werkkast.

Agenda 2015

- Kapelcommissie: Zondagmiddag 26 april
Familiefietstocht, starten tussen 13.00 uur en 14.00 uur
- Oranjevereniging: Vrijdagavond 19 juni
Een mooie vervanging voor de traditionele barbecue
- Zaterdagmiddag 20 juni
Wildenborchs feest

Verenigingen

- Schietvereniging: elke dinsdag, van 20.15 uur tot 22.30 uur.
seizoen 3de dinsdag van augustus t/m laatste dinsdag in juni.
- Koersbal: 1ste en 3de donderdag van de maand. vanaf 19.30 uur.
- Volksdansgroep: Elke donderdag, van 9.30 uur tot 11.00 uur.
- Wildenborchse Vrouwenclub: Laatste donderdag van de maand.
van 20.00 uur tot omstreeks 22.00 uur.
van oktober t/m april.
- Klootschieten: 3de zondag van iedere maand
10.00 uur verzamelen bij de Kapel.